

תורת הר שמואל

פרשת ויקרא - תש"ע כניסת השבת: 5:14 צאת השבת: 6:27 רבנו תם: 7:07

פרשה מפורשת הרב דוד שרעבי

בויקרא פרק א' פסוק י"ז בעולת העוף כתוב, וישע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטיר אתו הכהן המזבח על העצים אשר על האש עלה הוא אשה ריח ניחח לה', ומסביר רש"י - בכנפיו, נוצה ממש! שלא תחשוב שמקריבים את הבשר של הכנפיים וזה הפירוש - בכנפיו, אלא הפירוש הוא הנוצה - שגם הנוצות היו קרבים על גבי המזבח! ולמה? הרי אין לך הדיוט שמריח ריח רע של כנפים נשרפים ואין נפשו קצה עליו, זה ממש ריח רע! ולמה אמר הכתוב והקטיר גם את הנוצה? אלא כיון שמי שמביא את עולת העוף הוא עני שאין לו כסף להביא עולת בהמה ולכן הוא מביא עוף, לכן הקדוש ברוך הוא ציווה שיקריבו גם את הנוצות כדי שהמזבח יהיה שבע ומהודר בקרבנו של עני! וכן עוד כתוב בפרשה בפרק ב' פסוק א' - ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה' סלת יהיה קרבנו ויצק עליה שמן וגתן עליה לבנה, ופירש רש"י - ונפש כי תקריב, לא נאמר נפש בלב קרבנות נדבה אלא רק במנחה, מי בדרך כלל דרכו להתנדב מנחה? העני! אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאלו הקריב את נפשו!! (והוא מהגמרא במנחות דף ק"ד).

רואים מזה את החילוק שבין דרך העבודה זרה, לדרך של התורה! מה

שואלין ודורשין בהלכות הפסח בשבת הבאה דרשת שבת הגדול על ידי הרב דוד שרעבי שליט"א שעה לפני מנחה בשעה 4:45 לפי שעון קיץ

פרפראות הרב משה קליין

"ויקרא אל משה"
אל"ף זעירה. אלף- לימוד, מלשון "ואאלפך חכמה" (איוב ל"ג) רמז לאדם שילמד להקטין את עצמו, לא להתרגל למידה הרעה של גאווה והתנשאות. (ר' פנחס מקורין)

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה"
המילה **אדם** בהיפוכו אותיות **מאד**. אם רוצה האדם להקריב בכל **מאודו** (בכל נפשך ובכל מאדך), את האדם שבו המורכב מ- **רמ"ח** אברים ו- **שס"ה** גידים, **רמ"ח** שס"ה (613) תרי"ג.

קיום תרי"ג מצוות בכל **מאודו** ובכל נפשו הרי זה לה'. אדם כי יקריב **מכם** (100) אחוז שלימות של המצוות, ולכן "מן הבקר ומן הצאן" (639) כמניין רמ"ח שס"ה ושם הויה 26 וביחד 639 זה "קרבן לה". (משב"א)

"אדם כי יקריב מכם קרבן"
מכם ר"ת **מידה כנגד מידה** הדורות הראשונים שהיו בעלי השגות גדולות והבינו איך ליהנות מן החיים, והיו בעלי שמחה ותענוג והייתה להם ריתחת הדם, היו צריכים לתשובת המשקל ברוב צומות וסגופים, מידה כנגד מידה. אבל בדורות האחרונים, חלושי כוח וחלושי מוח דוויים וסחופים, בלי הנאה ותענוג מעולמו של הקב"ה, אין להסתגף כלל, דיינו בלימוד תורה ובתפילה בלב נשבר ונדכה. (ר' ישראל מרוזין)

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה"
אם תקריבו "**מכם**" מעצמכם, את האדם שבכם, כליל קודש לעבודת ה' - הרי זה "**קרבן לה**". אבל כשתרצו לצאת ידי חובה בתמורה, "מן הבהמה" - אין זה אלא "**קרבנכם**", אף זה קרבן הוא, אך לא קרבן לה'. (השל"ה)

"וואם כל עדת ישראל ישגו ושחט את הפר לפני ה'"
ושחט את הפר לפני י'- ראשי תיבות **אליהו**. רמז שאלוהי ישחט פר לפני ה' (בהר הכרמל) על שחטאו כל עדת בני ישראל, ואז יתקדש שם שמים ויענו ויאמרו ה' הוא האלוקים.

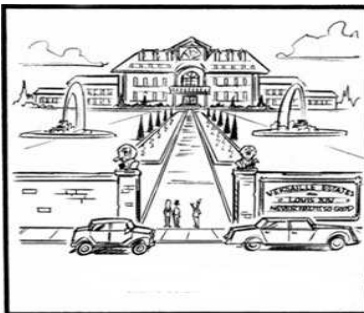
משפט שלמה הרב שלמה כהן

המקרה:
מר ממון התארח בקיץ בבית מלון "נופי הנגב". כאיש עסקים עם חוש מיוחד לאינטואיציה מסחרית, הוא מיד הרגיש את הפוטנציאל הגדול של המקום, ולכן כשחזר לירושלים, הציע לחברו הטוב, מר רייך, שגם הוא היה מחפש תמיד השקעה טובה, ששניהם יקנו את בית המלון בשותפות, כשבכל אחד ישלם מחצית מהמחיר, והם יחלקו את הרווחים ביניהם חצי חצי, וביחד יהפכו את המקום למרכז תירות שיגרוף להם הון רב.

דני הסכים שכדאי לבדוק את ההצעה, שניהם נפגשו עם הבעלים, והציעו לו \$ 2,000,000 עבור המקום. בעל בית המלון הסכים להצעה, קצוות העסקה נסגרו ונקבע מועד להעברת הכספים וגמר העסקה.

לפני המועד שנקבע, פנה מר ממון לשותפו מר רייך, וסען בפניו שכרגע קצת קשה לו לשחרר סכום של מיליון דולר מהשקעות אחרות, אבל "או מו מו" יהיה לו את חלקו, ובקש ממר רייך שבנוסף למיליון דולר שלו ישלם מליון נוסף עבורו, והוא מתחייב להחזיר לו את ההלוואה בהקדם. מר רייך הסכים והעסקה

וראים? כתוב בנביא ירמיה - (פרק ז'
פסוק ל"א) **ובנו במות התפת אשר
בגיא בן הנם לשרף את בניהם ואת
בנותיהם באש אשר לא צויתי ולא
עלתה על לבי.**

ובילקוט שמעוני מובא - ובנו במות
התופת אשר בגיא בן הנם, אמרו רבותינו ז"ל
אף על פי שהיו כל בתי האלילים בירושלים,
העבודה זרה אשר היה נקרא **המולך** היה

הראשונה ומקריב, אם היה לו צאן הוא היה
נכנס לשני, ואם הוא הביא שה הוא היה
נכנס לשלישי, עגל לרביעי, פר לחמישי, שור
לששי, ומי שהיה מקריב את בנו למולך היו
מכניסים אותו לשביעי והוא היה "זוכה"
לנשק את העבודה זרה!! ועל זה נאמר -
**זיבחי אדם עגלים ושיקן (הושע
פרק יג פסוק ב),** והיו נותנים את הבן
לפני המולך והיה מסיק את האש מכפנים

משפט שלמה - המשך

הושלמה. בית המלון "נוף הנגב" עבר לבעלותם
המשותפת, ויחד התחילו לעבוד ולקדם את בית
המלון. הם הכניסו מנהל חדש שהביא איתו צוות
לעניין כולל שף מומחה מהטובים בעולם, ותוך
כמה חודשים התפרסם שמם הטוב ותיירים החלו
להגיע מכל העולם. מידי פעם מר רייך היה שואל
את שותפו אודות כספו, ומתי הוא מתכוון לפרוע
את ההלוואה, ומר ממון היה עונה לו ש "או טו
טו", ובוה נגמרה השיחה.

אולם למחרת אחד השיחה הנ"ל, הגיע למקום
בעלים של אחת הרשתות הגדולות של בתי
המלון לבקר. בסוף הביקור, הוא היה כ"כ שבע
רצון ממה שראו עיניו, כך שמיד הוא הציע
לשניים סכום של \$ 4,000,000 עבור בית המלון.
השניים הסכימו, ובית המלון נמכר. ביום העברת
הכספים הודיע מר רייך למר ממון שכל הסכום
ששולם להם שייך לו בלבד. מר ממון התנגד
והשניים הגיעו לשערי ביה"ד.

המענות:

מר רייך טוען, כיון שמר ממון עדיין לא נתן את
חלקו מההשקעה בבית המלון, לא מגיע לו הרווח
שעכשיו נוצר, דהיינו חצי מדמי המכירה אבל
הוא מוכן לשלם לו משכורת של מנהל לכל
התקופה שהוא עבד ביחד איתו לשקם את
הנהלת בית המלון. מר רייך מנמק את טענותיו:
כיון שמר ממון מעולם לא שילם מכספו כל סכום
שהוא עבור המלון, יוצא שהוא מעולם לא קנה
חלק בבית המלון. ובית המלון שייך למר רייך
בלבד, ואע"פ שיש הסכם חתום לחלוקת רווחים
חצי חצי, מר ממון יכול לשים לו מסגרת ולתלות
אותה על הקיר למזכרת, כי ההסכם נכתב על
דעת שמר ממון ישלם את חלקו, ואם אינו
משלם, אין הסכם שותפות!

מר ממון טוען שהסכם הוא הסכם, ולא מוזכר

חוץ לירושלים במקום מופלג ורחוק! וכיצד
היה עשוי העבודה זרה הזה? היה צלם והיה
לו שבע מחיצות סביבו והוא היה באמצע,
והיו פניו כמו של עגל וידי פשוטות קדימה
כאדם שפותח את ידיו ומושיטם כדי לקבל
דבר מחברו, והיו מסיקין אותו מכפנים באש!
שהיה העבודה זרה הזה חלול מכפנים וכל
אדם ואדם לפי קרבנו היה נכנס. איך? כל
מי שהיה לו עוף היה נכנס רק במחיצה

שאם הוא אינו משלם את חובו ההסכם אינו
תקף, הוא מוסיף שוראי שיש לו חלק בבית
המלון כי מר רייך נתן עבורו מיליון דולר, ולכן זה
הווה כאילו שהוא נתן בעצמו, ובכסף זה נקנתה
לו בעלות של מחצית מבית המלון. נכון שיש לו
חוב לשותפו מר רייך בסך מיליון דולר אבל זה
אינו גורע מבעלותו על בית המלון.

פסק-הדין:

מר ממון הוא הבעלים על חצי מבית המלון
"נוף הנגב", וחצי מדמי המכירה מגיעים לו.
כמובן שהוא צריך להחזיר מהם את חובו דהיינו
מיליון דולר שמר רייך הלווה לו.

הסבר:

אם ראובן קונה משמעון, ושמעון המוכר מסכים
שאינו צריך לשלם לו עכשיו, ולא נקבע זמן
לתשלום, במשיכת ראובן הוא קונה את החפץ
הנמכר, והמעות הם חוב עליו, אין שום חסרון
בבעלותו של ראובן. ואפילו אם קנה אתרוג
בצורה כזאת שצריך שהוא יהיה "שלך" ממש,
אם המוכר הסכים לדחות את התשלום למועד
אחר, אע"פ שהקונה לא שילם גרוש עבורו, הוא
נחשב שלו ממש. ורק אם המוכר תובע את יתרת
התשלום אמרינן שמתגלה דעתו שאינו מוכן
למכור מבלי לקבל כסף, והמקח בטל. ולכן נפסק
בש"ע חו"מ סימן ר"צ סעיף י"א שאם המוכר
"יוצא ונכנס" תמיד לתבוע את כספו, המקח בטל
אבל אם אינו "יוצא ונכנס", המקח קיים והכסף
הוא חוב ולא יכול להתבטל המקח משום אי
פירעון החוב. ורק אם המוכר "יוצא ונכנס"
לתבוע כספו המקח בטל משום אי תשלום.

ובסימן קע"ו סעיף מ"א מבואר שאם ראובן
ושמעון התבקשו ע"י גוי לתת לו הלוואה בריבית,
ושמעון אמר לראובן לתת את חלקו, מותר
לשמעון לקבל ריבית מהגוי, ולא אמרינן שזה

כאילו ראובן הלווה לשמעון, ואסור לשמעון
לקבל ריבית, כי ראובן היה שלוחו של שמעון
לתת כסף לגוי, והגוי כשקבל המעות מראובן,
זכה עבור שמעון, והווה כקבל הגוי המעות ישר
שמעון ולכן מותר לו לקבל מהגוי ריבית. החוב
בינו לבין ראובן הוא חוב צדדי ואינו נוגע לעצם
העסקה בינו ובין הגוי. אבל מבואר שם שיש
תנאי, שאם ראובן תובע את שמעון לשלם את
חלקו, והוא מסרב, השותפות מתבטלת. אבל אם
אינו מסרב, אלא אומר תדיר כן אני ישלם, כיון
שלא תבע אותו לביה"ד, אין השותפות
מתבטלת, ומותר לשמעון לקבל את הרווחים
שהם הריבית.

המקרה שלנו דומה למקרה הנ"ל, מר רייך
שילם עבור שותפו מר ממון בשליחותו ולכן
המוכר קבל כסף משניהם והקנה את הבית מלון
לשניהם, הם זכו בבית מלון מהמוכר, והוא
בבעלות של שניהם. וחובו של מר ממון למר רייך
הוא חוב צדדי ואינו גורע מבעלותו על בית
המלון. ואע"פ שמר רייך הזכיר תמיד למר ממון
שיש לו חוב, הוא לא תבע אותו בביה"ד
והפצרותיו היו בגדר "הזכרה" ולא תביעה ממש,
ולכן אין כאן גילוי דעת שלא קנה עבורו אם אינו
משלם. לכן אין למר רייך זכות לעכב מדמי
המכירה בטענה שאין למר ממון בעלות על בית
המלון וצריך לשלם לו את חלקו, אבל פשוט שעל
מר ממון לשלם את חובו למר רייך מיד. ובעל
הספר כסף הקדשים מוסיף על ההלכה שהבאנו
בס"ק קע"ו סעיף מ"א, שאם שותפין קנו סחורה
בצורה כזאת, שרק אחד מהם שילם, והוא שילם
עבור שותפו, אם הזמן למכירת הסחורה הוא
ידוע, כגון שיש יום של השוק. אם שותפו לא
ישלם עד אותו יום, ממילה השותפות בטל, כי אז
ברור שכוונת השותף ששילם היה שיחזירו לו
לפני אותו יום א"כ סוכם אחרת.

במקום החלול עד שהיו ידיו המושטות של העבודה זרה נעשות אדומות ושורפות כאש ונוטלים את התינוק ונותנים אותו לתוך ידיו!

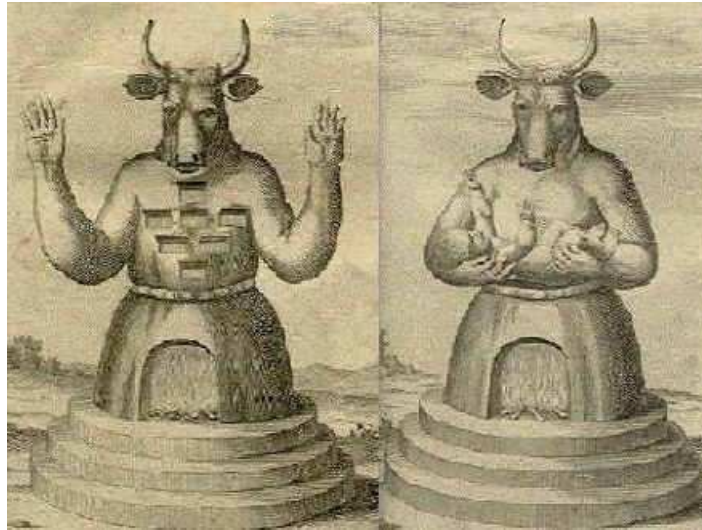
והיו מביאים תופים ומקישים עליהם בקול גבוה כדי שלא יהא קולו של הנער יוצא ונשמע ואביו שומע את הבכי ומעיו הומים עליו! ולמה נקרא שמו בן הנם (למה נקרא המקום גיא בן הנם)? כי קולו של התינוק היה נוהם מכה האש, דבר אחר שהיו העומדים נוהמים ואומרים יהנה לך יערב לך יבסם לך, לכך נקרא בן הנם.

ורואים מזה שבדברי שקר צריך לגדל ולייקר את השקר על ידי תחבולות שמאוד קשה להשיג את הדבר! ובכך להרבות את רצון

ההשגות אצל הבריות! ולכן היו במולך שבע מחיצות ומי שהביא עוף נכנס רק בראשון וכמה שיגדל קרבנו עוד, כך מתקרב עוד אל המולך, עד שהמביא את בנו נושקו, וכך זה ככל עבודה זרה או הבל ושמות, שייקרוהו עובדיו על ידי הקושי להגיע אל המעלה האחרונה כי כך הוא הדרך בדברי שקר שצריך לעמול בריבוי ובכבודו בעיני הבריות כי למעשה אין בו כלום ולכן צריך לעשות פרסומות ותחבולות של יוקרה, אבל דרך התורה והמצווה אינו כן, אלא קרבן של עני - עוף, הוא יקר וחשוב והקדוש ברוך הוא רוצה את ליבו של האדם! ולכן צריך לדעת שאם תמצא איזה מקום שכל כבודו הוא רק על ידי הקושי להגיע אליו, יש לך לחשוש מאוד מפני דרכי העכו"ם וכלילה של מנהג השקר שלמדו מן הגוים, כי דרך התורה אינו כך!! וכך כתוב עוד בירמיה פרק י' פסוק ד' על עבודה זרה - **בכסף ובזהב ייפהו במסמרות ובמקביות יחזקום**, דהיינו שהם צריכים לייקר את העבודה זרה כי כל הבל צריך לעמול בו הרבה כדי להראותו כחשוב.

יעלה במעלות למזבח שלא במקומו של כבש שהיה בדרום אלא יעלה במעלות מצד אחר לא עובר הלאו דולא תעלה במעלות על מזבחי כיון שאין הלאו איסור להגיע לגובה

המזבח ע"י מעלות, אלא הלאו הוא איסור לעלות על מזבח ולהלך עליו במעלות וזהו דכתיב ולא תעלה במעלות על מזבחי דעל מזבחי אסור להלך במעלות, וע"כ רק בכבש שבדרומו של מזבח יש איסור כיון שמקומו קדוש בקדושת מזבח והכבש שם הוא ג"כ מזבח ושם מזבח עליו, ועיין עוד סוף פ"ט מזבחים וברמב"ם פ"ב מפסולי המוקדשין.

ולפי"ז נ"ל בדברי רש"י

דאצל המזבח היינו אצל הכבש ליד הכבש שכבש נקרא מזבח, ורק דלא נימא ליד מזבח עצמו כתב קרא קדמה אל מקום הדשן שהוא ליד הכבש משוך מתחילתו י' אמות כמבואר בגמ' תמיד דף כ"ח, ועיין בפרשת צו פרק ו' פסוק ג' דכתיב והרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח, ופירש"י נותנן במזרחו של כבש ובשפתי חכמים שם, וכן עיין במפרש למסכת תמיד, (וראה מה שכתבנו בפרשת יתרו), ואח"ז ראיתי שכן כתב בקרית ספר תמידין ומוספין סוף פרק ב' ז"ל אע"ג דכתיב אצל המזבח הא ילפינן בדוכתיה דכבש כמזבח לכל מילי והרי הוא אצל הכבש ע"כ.

יש מניין לתפילת מנחה כל יום 20 דקות לפני השקיעה!

שבת

שחרית: 8:00
תהלים בנין: 12:00
תהלים בנות: 1:15
שיעור בהלכות שבת: 4:00
הרב דוד שרעבי
מנחה: 4:45

חול

שחרית: 6:15
דף יומי: 20:15
הרב יצחק אלקיים
ערבית: 21:15
ימי חמישי
שיעור בחושן משפט: 21:00
הרב שלמה כהן

(לשון לימודים)

(א' ט"ז) והסיר את מראתו בנצתה והשליך אתה אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן,

פירש"י אצל המזבח קדמה במזרחו של כבש, ובשפתי חכמים ביאר שהכבש נקרא אצל המזבח והם דברי רש"י שמשליך למזרחו של כבש והוא כאומר והשליך אותה למזרחו של אצל המזבח, והנה לפי"ז

הלשון דחוק שאומר הפסוק והשליך אותה כבש קדמה אל מקום הדשן דהלשון אצל קאי על הכבש גופא וצ"ב. והנה בגר"ז ריש הלכות ביה"ב כתב דאם

בימים אלו מוצא לדפוס ספר חדש
שערי דוד על גביאים - תרי עשר
המעוניינים להנציח הקדשה לקרובים בתוך הספר
עבור הוצאות הדפסה
יפנה לטלפון מספר - 054-2002882

מכירת חמץ

שאלה: לאחר מכירת חמץ, האם הגוי יכול לבוא לביתו כדי לתפוס הוויסקי שלי?

הקדמה: חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח אסור בהנאה. ואפילו אם היה שוגג או אונס^(א). ואפילו אם במלואו או הפקיר^(ב). ואפילו אם בדקו כל הבית כרינה ולא מצא חמץ, וגם במלוא כרינה, ואחר פסח מצא החמץ, הוי אסור באכילה^(ג). [ולענין הנאה, באופן שבדקו ובמלוא יש להקל במקום הפסח מרובה^(ד).]

וכל זה בחמץ של ישראל. אבל חמץ של נכרי שעבר עליו הפסח מותר לישראל אחר פסח אפילו באכילה^(ה). ולכן יש עצה לישראל למכור חמצו לנכרי, ולהשתדל לחזור לקנות ממנו לאחר פסח.

מכירה גמורה: למדנו, שהדין של חמץ שעבר עליו פסח, תלוי אם היה החמץ של ישראל או נכרי. ולכן המכירה לפני פסח צריך להיות מכירה גמורה לנכרי, כדי להיות חשוב בחמצו של נכרי בפסח. שאם אינו מכירה גמורה, אלא הערמה בעלמא, נמצא שעדיין הוא באמת חמצו של ישראל, ושפיר אסור בהנאה לאחר פסח (וגם עובר על בל יראה ובל ימצא). ולכן צריך להיות שהישראל הבין שאמת הוא שמכר חמצו, ויש רשות לגוי ליקח החמץ, ואין למנוע הגוי מלכונן ליקח מה שהוא קנה. וגם צריך הגוי להיות סמכה דעתיה שהוא יכול ללכת לתפוס החמץ. ולכן צריך להגיד לגוי שהוא יכול לבוא מתי שהוא רוצה כדי לקבל החמץ. ואם הישראל לא יהיה בבית במשך פסח, צריך להגיד לגוי האדך הגוי יכול למצוא המפתח כדי ליכנס לבית הישראל כדי לקבל החמץ שקנה. ולא לנעול חמצו באופן שהגוי לא יכול ליכנס^(ו).

פירוט: כתבנו שמכירה צריך להיות מכירה גמורה. ולכן כמו בכל מכירה רגילה, צריך גם כאן לידע

מהו רוצה למכור. ולכן ע' בבה"ל שכתב שצריך לפרוט בדיוק איזה חמץ רוצה למכור לגוי. אבל אין צריך למדוד בדיוק לפרט הכמות, רק לפרט לו בערך מה יש^(ז). ואם הגוי בסוף רוצה לזכות בחמצו שקנה, בשעה כזה הם יכולו למדוד בדיוק הכמות. ובדיעבד אם לא פירט, אין החמץ נאסר לאחר פסח, אבל לכתחילה שפיר צריך לפרוט כל מין ומין מה שרוצה למכור לגוי^(ח). [וכן אם הישראל בעצמו לא ידע בכלל אם יש שום חמץ, אלא אמר סתם "כל שיש בו חשש חמץ"^(ט), גם כזה מהני בדיעבד להציל מאיסור הנאה לאחר פסח^(י).]

המחיר: כמו בכל מכירה יש מחיר, ה"ה כאן צריך להיות מחיר למכירה. ע' בבה"ל שכתב שמנהג כל ישראל לא למכור החמץ בדבר מועט או במחיר גבוה מאוד, אלא המחיר יהיה כשווי של החמץ^(כ). ואין עושים את זה? צריך לסדר המכירה באופן שהגוי הסכים לקנות כך וכך חמץ, והמחיר של החמץ יהיה כפי שוויו ע"י שומא לאחר זמן (ע"י פלוני או חברי). וע"י זה מספיק להיות נחשב כ"פיסוק דמים". ומבקשים מהגוי לשלם משהו עכשיו (דמי קדימה), והשאר זקפה עליו במלוה^(כא). עכ"פ נמצא שהגוי ידע בערך מה שהוא קנה, רק שעדיין חוסר מדידה ושומא. ולאחר פסח, אם הגוי רוצה לגמור המכירה, צריכים למדוד ולקבל שומא, ולשלם מה שנשאר.

להבטיח לגוי שהוא ירויח בזה: הטעם שהגוי הסכים לכל זה, לקנות כל כך חמץ כפי שוויו של החמץ. הוא בגלל שהישראל הבטיח לו, לחזור אחר פסח לקנות ממנו בריוח קצת^(כב). אבל אין לכופ הגוי לחזור למכור לישראל, רק שהגוי יודע שהישראל מוכן לקנות ממנה בריוח^(כג). עכ"פ סוף כל סוף לאחר פסח יש לגוי שני אופציות. (א) לתפוס החמץ לעצמו, אבל צריך מדידה ושומא ולשלם מה שנשאר במחיר. (ב) לחזור למכור לישראל בלי שום מירדא, וגם ירויח מזה. ועי"ז שיש לגוי ברירה מה לעשות, נמצא שיש כאן מכירה גמורה, ואין כאן הערמה כלל. ואף שידוע בודאי שהגוי רוצה לחזור למכור לישראל, כיון שהוא הכי קל ופשוט גווח להרויח בלי שום מירדא, מ"מ סוף כל סוף יש כאן מכירה גמורה^(כד). ולכן אף שודאי כל הגורם של "מכירת חמץ" הוא רק כדי לחזור החמץ ביד ישראל אחר פסח בלי איסור, מ"מ הוא מכירה גמורה רק שהוא באופן שפשוט לגוי לחזור למכור לישראל^(כה).

שאלה שלנו: לענין השאלה דידן, אה"נ אם הנכרי רוצה לבוא ליקח החמץ, אה"נ הוא יכול. אבל במקרה כזה הוא גם צריך למדוד החמץ בדיוק ולעשות שומא, ולשלם על זה השווי אמיתי. ולכן אם הגוי רוצה לתפוס הוויסקי, מה בכך. הא הוא צריך לשלם השווי והישראל יכול לקבל הכסף ולחזור לקנות וויסקי אחרת! ומי שהבין את זה ומקבל את זה, עכשיו אין חשש הערמה, אלא מכירה גמורה.

שבוע הבא: בעזרה"י בשבוע הבא נמשך בדינים אלו.

(א) ש"ע ס' תנח ס"ג. (ב) ש"ע ס' תנח ס"ה ונג"א וי"צ שם. ואף שכתב המ"צ בסק"צ שאם אחר פסח מלא חמץ של הפקר שמוחר גם באכילה. היינו הפקר של אחר. אבל הפקר של ישראל אסור. שלא חילקו חז"ל בגזירתם, מפני שחששו שיהיה כל אדם חנוני אלאחר הפסח ויחמור שהפקירו קודם הפסח כדי שיהיה לו. ע"ש במ"צ סק"ב. (ג) ע' במ"צ סק"ב שהביא מנח צבי. הנקולין סברו שהרי עשה הכל כדון, מה הו"ל עוד לעשות? מי"מ המ"צ מסיים להחמיר לענין אכילה, וגם לענין הנאה אלא"ה הפס"מ. [והא שהמ"צ מקיל לענין מי שצפניה חזר שיש חמץ צנינו, התם מקיל מטעם שכתב שם, שא"ל לבער. ולכן מדינא אין שום פתרון אלא להפקירו. וא"כ אין לנו לקונסו לאסור חנוני כשחזר חזרה בו. וע"כ איירי שט"ז ביהו לפני ל' יום, שלא היה מחוייב צדיקה וציוע. ועי"מ. משא"כ במקרה דידן שהיה צנינו, רק שלא מלא החמץ, לא חילקו מפני החשש דל"ל שמה יערים. וע"כ צה"ל ס"ג ד"ה אפילו. (ד) מ"צ שם. (ה) ש"ע ס' תנח ס"א. וע"ש בעור שהביא דעת בעל היעור שסבר שאסור בהנאה. מי"מ אין כן דעת רוב ראשוני, והלכה להקל. (ו) כל הדיונים אלו נמלאו במ"צ ס' תנח סק"ב ובשע"ט שם. וע' בעי"ז סק"ד. (ז) צה"ל ד"ה צדצר מועט חז"ל ולר"ק לפרט כל מין חמץ שיש לו ולא יכתוב סתם איז מוכר לך כל שיש בו חשש חמץ דכיון כאלו ידוע שהרי איז יודע אם שיהיה חמץ או מועט אלא יפרוט כל מין ומין רק המדידה א"ל שיהיה דוקא קודם פסח אלא יכול להתנות עם הנכרי שהמדידה או השומא יהיה אחר הפסח עכ"ל. (ח) צה"ל שם ז"ל וצדיעבד אם אמר סתם כל שיש בו חשש חמץ, ועבר עליו הפסח, ע' בספר שדי חמד בשם כמה אחרונים שנגדו להקל צדיעבד עכ"ל. (ט) לשון צה"ל שם. (י) ולכן עלה לכל אחד לעשות "מכירת חמץ", אף מי שחשב שאין לו חמץ למכור. (יא) צה"ל ס"ג ד"ה צדצר מועט וכן ע' בפמ"ג מ"ז סק"ד. (יב) והטעם שלא ראינו את זה בשער, הוא מפני שהרב המקומי שמטפל ב"מכירת חמץ" איזו אלא שליח למכור צעצור התושבים. אבל צדצר השער שצ"ח הרב לגוי כחזר הכל (יג) כן משמעות לשון העור ס' תנח ס"ד. וכ"כ צד"ח שם ובמג"א סק"ו וצמ"ח סק"ב. וע"ש בפמ"ג שהביא שהטעם מחמיר לכתחילה לא להבטיח לגוי צדדיה, מי"מ מסיים הפמ"ג שמנהג העולם להקל וכן סתם המ"צ בסק"ב להקל. ודלא כמשמעות הש"ע שנקט לשון "שומא". (יד) ע' במ"צ סק"ג. וע"ש בש"ע ובמ"צ לענין האיסור למכור צמחא. (טו) ע' לשון ש"ע ס"ג חז"ל אע"פ שהישראל מכור לאיזו יודע בו שלא יגע בו כלל אלא ישמרו לו עד לאחר הפסח ויחזור ויחמור לו מותר עכ"ל. (טז) ע' שעה"ל סק"ב חז"ל העכו"ם מניין שאיזו אלא עלדקי צעלמא משום איסור ולא במקום וממכר (רגילה) עכ"ל.